

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra speciální pedagogiky

POSUDEK OPONENTA **disertační práce**

na téma:

VLIV PROGRAMŮ PREVENCE KRIMINALITY NA TRESTNOU ČINNOST VE SLEDOVANÝCH REGIONECH

Autorka práce : Mgr. Michaela HÝBNEROVÁ

Oponentka: Doc. PhDr. Vratislava **ČERNÍKOVÁ**, CSc.
Katedra kriminologie
Policejní akademie ČR v Praze
Lhotecká 559/7
P.O.BOX 54
143 01 Praha 4

Problém kriminality v ČR, ale i v ostatních státech, je téma společensky závažným a aktuálním. Každý stát vynakládá poměrně veliké úsilí pro udržení kriminality aspoň na společensky únosné míře, ale též souběžně usiluje o předcházení tohoto jevu, a to se pak projevuje snížením výskytu kriminality. Z hlediska výše uvedeného autorka zvolila aktuální a společensky závažné téma pro svoji disertační práci.

Zvolené téma disertační práce "Vliv programů prevence kriminality na trestnou činnost ve sledovaných regionech" je obecně formulován a autorka dále v textu nevymezila užší úhel pohledu, ač tímto tématem se zabývá více vědních oborů vzhledem k povaze jevu jakým kriminalita je a autorka tyto (poznatky využívá (sociologie, kriminologie, psychologie, ...).

Předložená práce je převážně analyticko-deskriptivní (kap. 1 - 5) a empirická (kap. 6). V teoretické části doktorandka poměrně široce prezentuje vývoj konstituování preventivních aktivit, jejich teoretické vymezení a jednotlivé druhy a

jejich realizaci v rámci základních a hlavních programů prevence kriminality - mezirezortní a rezortní programy. V této teoretické části autorka soustředila na základě prostudovaných literárních pramenů a též interních dokumentů jednotlivých rezortů - hlavně Ministerstva vnitra ČR, velké množství poznatků, které se snažila určitým způsobem utřídit. Postrádám však vlastní hodnotící stanoviska a též naznačení určité vývojové tendence. Bylo by vhodné, aby se autorka soustředila při obhajobě práce právě na výše uvedené.

Metodologie empirického výzkumu je prezentována na s. 112 - 113, kdy předmět výzkumu je vymezen jako zkoumání "vývoje kriminality ve městech, v nichž byl realizován program prevence kriminality déle jak pět let" (s. 112).

Cíl výzkumu autorka vymezuje "analyzovat počty spáchaných trestných činů ve městech, v nichž byl program realizován déle jak pět let a stanovit zda došlo k poklesu spáchaných trestných činů a k poklesu počtu jejich pachatelů" (s. 113). Jsem toho názoru, že cílem disertační práce není analyzovat počty spáchaných trestných činů - to je prostředek **k zjištění** (to je cílem práce) dynamiky vývoje spáchaných trestných činů (nebo jinak trestných činů) včetně zjištění pachatelů ve městech, kde je realizován preventivní program v určitém časovém období. Cíl práce též zahrnuje "hledání, objevování" faktorů, které ovlivňují účinnost programů.

Empirický výzkum je značného rozsahu - celorepublikového a tím jsou získané poznatky velmi cenné. Celkově získané poznatky o dynamice trestných činů ve vztahu k programům prevence vyznívají pozitivně, navozují pozitivní akceptaci preventivních programů kriminality, což by bylo vhodné prezentovat na veřejnosti a ovlivňovat tak veřejné mínění a podněcovat k participaci na programech prevence odborníky.

Autorka by též měla vyjádřit vlastní podíl na sběru dat a jejich vyhodnocení (nebo zda se sběr údajů uskutečnil za spolupráce pracovníků Odboru prevence MV ČR ...).

I přes výše uvedené **je metodologické uchopení zvoleného problému adekvátní a vytyčené záměry jsou naplněny**. Autorka provádí vyhodnocení uvážlivě, je si vědoma širší faktorů, které účinnost programů prevence ovlivňují. Takto široce koncipovaný "výzkumný počín" v daném problému je první a od něho se mohou odvíjet další výzkumné záměry.

